

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Den gjældende Rets Regler om Forpligtelsen til at føre Handelsbøger indeholdes i Fdg. angaaende Forpligtelsen til at føre behørigte Handelsbøger af 1ste Juni 1832 samt i Konkurslov af 25de Marts 1872 § 148. Ved Forordningen af 1832 er det paa- laagt alle Grosserere, Interessenter i Han- delslaugene, dem, der i Provinserne have Borgerkab som Kjøbmænd, fremdeles Bezel- lerere, Apothekere, Boghandlere, Handels- kommissionærer og Andre, hvis Handel maa sættes over Høferes, samt Fabrikanter, der holde Udsalg af deres Fabrikater at være forsynede i det mindste med en Journal og en Hovedbog, hvilke Bøger skulle være for- syne med det i Forordningen, jfr. nu L. 19 Februar 1861 § 73, foreftrevne stemplede Papir og være autoriserede af vedkommende Øvrighed, se Forordningens §§ 1 og 4; for Autorisationen erlægges et i Fdgns. § 6 nærmere fastsat Gebyr. I Kraft af det sup- plerende Tillæg i § 1 paahviler, efter hvad der er fastslaaet saavel ved administrative Af- gjørelser som ved Domme, Bogførerspligt navn- lig ogsaa dem, der drive Handel i Henhold til Borgerkab som Detaillister. Derimod er Bogførerspligten paa den anden Side efter en fastslaaet Fortolkning af Forordningens Bestemmelser, der har faaet legal Bekræftelse i Konkurslov af 25de Marts 1872 § 45, i det hele indskrænket til saadanne Nærings- drivende, som drive deres Forretning eller — forsaavidt Talen er om Fabrikanter — have Udsalg i en Kjøbstad; se herved H. R. D. af 16de Mai 1877 i H. R. L. 1877 S. 188—89. Bogførerspligten er ikke betinget af, at Ved- kommende virkelig har løst Næringsadkomst, men paahviler, efter hvad der er antaget ved flere Høstesteretsdomme, ogsaa den, som driver en Næring, hvortil særlig Adkomst kræves, uden at have erhvervet saadan. Ved den ovenanførte Bestemmelse i Konkurs- lovens § 148 er det gjort Enhver, der ifølge Lovens § 45 er at anse som Handlende, Skibsreder eller Fabrikant, til Pligt en Gang hvert Aar at opgjøre en Status over sine Aktiver og Passiver samt at indføre den i sin Hovedbog eller i en til dette Diemed indrettet Statusbog, der autoriseres uden Betaling, og til hvilken der ikke behøves stempelt Papir. Denne Bestemmelse har navnlig ogsaa i den Henseende faaet et noget

videre Omraade end Fdg. 1. Juni 1832, at den ikke er indskrænket til de Næringsdri- vende, som have Forretning eller Udsalg i Kjøbstad.

Saadanne Handlende, som ikke efter Forordningen af 1832 ere pligtige til at føre Handelsbøger, kunne dog ifølge dens § 5, om de ønske det, faa saadanne Bøger au- toriserede; det samme er antaget at gjælde om Haandværkere, se Ranc. Skr. 9de Oktober 1832 Nr. 2 og 9de Marts 1833 samt en Rbh. D. R. Dom i U. f. R. 1874 S. 485. Derhos hjemler Fdgns. § 3 Afgang for en Handlende til at faa ogsaa de andre Bøger autoriserede, som han, foruden Journal og Hovedbog, holder til bedre Oversigt over sin Tilstand og Udsaldet af sine Handelsforeta- gende samt til Legitimation for sit Forhold i Tilfælde af Fallissement.

Bestemmelserne om Bogførerspligt i Fdg. 1 Juni 1832 finde deres Sanktion dels i Reglerne om den særlige Bevistraft, som Lovgivningen tillægger lovligt indrettede og ordentligt førte Handelsbøger, dels i det Bødeansvar, som foreskrives i Fdgns. § 7, jfr. Lov om det stemplede Papir af 19de Febr. 1861 § 77; derhos skal ifølge førstnævnte Lovbud Øvrigheden under en forelagt daglig Mulk tilholde den, som befindes ikke at have behørigte Bøger, at anskaffe sig saadanne. Ved Siden heraf have de omhandlede Be- stemmelser faaet en yderligere Sanktion i den Straf, som ifølge Straffelovens § 262 rammer den Fallent, der befindes enten at have ført sine Handelsbøger paa urede- lig Maade eller i svigaartig Hensigt at have undladt at føre Handelsbøger eller at have gjort sig skyldig i grove Uordener i Henseende til Førelsen af sine Handels- bøger, jfr. ligeledes Konkurslov 25de Marts 1872 § 148 samt førstnævnte Lovs § 101 Lit. f, hvorefter Forhandling om Af- kord ikke kan finde Sted, naar Skyldneren enten ikke har ført Handelsbøger, eller naar han har undladt paa behørig Maade at op- gjøre aarlig Status, se ogsaa samme Lovs § 123.

Forordningen af 1832 — hvis Frem- komst nærmest var foranlediget ved, at den Kommission, der havde udarbejdet Udkastet til den under 3die December 1828 udkomne Forordning om det stemplede Papirs Brug